

Nieuwsbrief - OR Updates

Nummer 6, 2025

Redactie: prof. mr. E.C.H.J. Lokin, mr. drs. K.H. Boonzaaijer en mr. E.H. Leemreis.

INHOUDSOPGAVE

Hoge Raad

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2025:115](#) 24-01-2025

Cetorhinus Maximus B.V./Rotterdamse Mobiliteit Centrale RMC B.V.

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2024:1893](#) 20-12-2024

Bonje bij de (ooster)buren

Rechtbank

[Rechtbank Noord-Holland, ECLI:NL:RBNHO:2025:1858](#) 19-02-2025

Ontslagen bestuurder/Onderwijsstichting

[Rechtbank Gelderland, ECLI:NL:RBGEL:2025:1351](#) 12-02-2025

Dunselman q.q./Bestuurders van Stichting Vlabio

[Rechtbank Den Haag, ECLI:NL:RBDHA:2025:2625](#) 12-02-2025

Heropening vereffening om conservatoir beslag door te halen

[Rechtbank Gelderland, ECLI:NL:RBGEL:2025:1350](#) 12-02-2025

Dunselman q.q./Gelieerde stichtingen en oud-bestuurder van Stichting Dienstverlening Serviceflats

[Rechtbank Midden-Nederland, ECLI:NL:RBMNE:2025:283](#) 05-02-2025

Curator/Bestuurder van Stichting Cavaris

[Rechtbank Overijssel, ECLI:NL:RBOVE:2025:670](#) 05-02-2025

Statutenwijziging Stichting PCO Accrete

[Rechtbank Amsterdam, ECLI:NL:RBAMS:2025:621](#) 05-02-2025

Mondkapjeszaak: Stichting Hulptroepen Alliantie c.s./Initiatiefnemers en Relief Goods Alliance B.V.

[Rechtbank Noord-Nederland, ECLI:NL:RBNNE:2025:657](#) 15-01-2025

Silvius q.q./Bestuurders en toezichthouders van Stichting Propeus/Interpolis

[Rechtbank Den Haag, ECLI:NL:RBDHA:2025:506](#) 15-01-2025

Einde managementovereenkomst van rechtswege bij 67-jarige leeftijd?

[Rechtbank Gelderland, ECLI:NL:RBGEL:2024:9667](#) 18-12-2024

Bevoegde rechter

[Rechtbank Limburg, ECLI:NL:RBLIM:2024:7678](#) 30-10-2024

Uittredingsprocedure Moeder/Zoon

RECHTSPRAAK

Einde managementovereenkomst van rechtswege bij 67-jarige leeftijd?

De rechtbank overweegt in deze procedure dat uit onder meer de managementovereenkomst niet volgt dat deze van rechtswege eindigt bij het bereiken van een bepaalde leeftijd nu daarvoor een rechtsgeldige opzegging is vereist. Ook het verder aangedragen bewijs maakt niet dat deze bepaling anders moet worden uitgelegd. Nu er, vanwege de impasse tussen de broers op bestuursniveau, geen besluit tot opzegging is, is er ook geen verplichting om de betreffende aandelen/certificaten aan te bieden.

Inleiding

Deze procedure tussen twee broers gaat in de kern om de vraag wie van de partijen de onderneming van de beheervenootschap (de 'Beheer BV') mag voortzetten.

Bewijsopdracht

In het tussenvonnis heeft de rechtbank de tussengekomen en gevoegde partijen ('BV II c.s.') opgedragen te bewijzen dat de managementovereenkomst tussen enerzijds de Beheer BV en anderzijds eiseres in conventie, verweerders in reconventie ('BV I c.s.') en/of de samenwerkingsovereenkomst (in onderling verband) zo moet worden uitgelegd dat één van de tussengekomen en gevoegde partijen ('de Jongste Broer'), als enige andere overgebleven bestuurder, namens Beheer BV zonder instemming/medewerking van zijn broer ('de Oudere Broer') diens managementovereenkomst, per 1 januari van het jaar na het door de Oudere Broer bereiken van de 67-jarige leeftijd, kon opzeggen dan wel dat de Oudere Broer op grond van de managementovereenkomst gehouden was/is om, eveneens per voornoemd tijdsmoment, mee te werken aan beëindiging van de managementovereenkomst, beide met het oogmerk dat de Jongste Broer in dat geval de onderneming(en) van Beheer BV zelf kan voortzetten.

Oordeel rechtbank

De rechtbank stelt bij de verdere beoordeling voorop dat:

- op grond van de systematiek van de management- en samenwerkingsovereenkomst de managementovereenkomst niet van rechtswege eindigt bij het door de Oudere Broer bereiken van de 67-jarige leeftijd nu daar een rechtshandeling voor vereist is, namelijk het door Beheer BV gebruikmaken van de in de managementovereenkomst opgenomen bevoegdheid om die overeenkomst alsdan op te zeggen, en dat de managementovereenkomst daarom nog altijd geldt; en
- de Oudere Broer niet van rechtswege een verplichting heeft om bij het bereiken van de 67-jarige leeftijd, zijn functies uit hoofde van de managementovereenkomst neer te leggen en/of de betreffende aandelen/certificaten aan BV II c.s. of Beheer BV aan te bieden (maar wel op het moment van eindigen van de managementovereenkomst).

Uit het feitenrelaas volgt dat een rechtsgeldig bestuursbesluit over onder meer het opzeggen van de managementovereenkomst alleen door Beheer BV, de Oudere Broer en de Jongste Broer samen kan worden genomen. Een dergelijk besluit tot opzegging van de managementovereenkomst is er vanwege de impasse tussen partijen niet. Het voorgaande kan anders zijn indien BV II c.s. de bewijsopdracht positief weet te beantwoorden. De rechtbank oordeelt echter, op basis van het proces-verbaal van het getuigenverhoor en verder ingebrachte, schriftelijke verklaringen, dat BV II c.s. er niet in is geslaagd het aan haar opgedragen bewijs te leveren.

M.J. (Mike) van de Graaf, maart 2025

Instantie: Rechtbank Den Haag

Datum uitspraak: 15-01-2025

ECLI: ECLI:NL:RBDHA:2025:506

Zaaknummer: C/09/645967

Rechters: S.M. de Bruijn

Advocaten: R. van der Hooft en R.G.J. de Haan

Wetsartikelen: 150 Rv

RECHTSPRAAK

Mondkapjeszaak: Stichting Hulptroepen Alliantie c.s./Initiatiefnemers en Relief Goods Alliance B.V.

Tijdens de coronapandemie ontstond het non-profit initiatief 'Hulptroepen Alliantie' ('HA'), bestaande uit de 'Stichting Hulptroepen Alliantie' ('SHA') en 'Hulptroepen Alliantie B.V.' ('HABV'). Later bleek dat de initiatiefnemers van HA niet vanuit SHA of HABV, maar met de commerciële 'Relief Goods Alliance B.V.' ('RGA') verschillende overeenkomsten zijn aangegaan en daarmee een miljoenenwinst hebben verdiend. Dit leidde tot verschillende rechtszaken, waarvan er in deze uitspraak drie aan de orde komen. De rechtbank wijst in de eerste zaak de vordering van SHA toe tot vergoeding van haar schade in de vorm van de door de RGA gemaakte winst. Aangezien de definitieve schade niet kan worden vastgesteld, volgt verwijzing naar de schadestaatprocedure. Het beroep van de Staat op bedrog, dwaling en onrechtmatige daad in de tweede procedure slaagt niet. In de derde en laatste zaak veroordeelt de rechtbank de initiatiefnemers tot terugbetaling van de advocaatkosten. De initiatiefnemers hebben ten onrechte twee advocatenkantoren ingeschakeld op naam van SHA en HABV voor juridisch advies aan de initiatiefnemers en RGA.

De mondkapjesovereenkomsten

In 2020 brak de coronapandemie uit. Drie initiatiefnemers ('Initiatiefnemers') richtten het non-profit initiatief 'Hulptroepen Alliantie' ('HA') op, bestaande uit 'Stichting Hulptroepen Alliantie' ('SHA') en 'Hulptroepen Alliantie B.V.' ('HABV'). De Staat sloot na gesprekken met de Initiatiefnemers overeenkomsten voor de levering van 40 miljoen mondkapjes ter waarde van 100,8 miljoen euro ('Mondkapjesovereenkomsten').

Later bleek dat de Mondkapjesovereenkomsten niet met SHA en/of HABV gesloten zijn, maar met Relief Goods Alliance B.V. ('RGA'). Dit is de commerciële vennootschap van de Initiatiefnemers. De winst is via RGA en de persoonlijke houdstermaatschappijen aan de Initiatiefnemers toegekomen.

Dit leidde tot meerdere rechtszaken. In de uitspraak van de rechtbank Amsterdam d.d. 5 februari 2025 komen drie zaken aan de orde.

Zaak 1: SHA c.s. – over winst en geheimhoudingsovereenkomst

Winst

SHA, HABV en verschillende werknemers ('SHA c.s.') vorderen terugbetaling van de door RGA gemaakte winst ten aanzien van de Mondkapjesovereenkomsten en andere leveringen gedurende de coronapandemie.

SHA heeft naar het oordeel van de rechtbank belang bij het aangaan van de Mondkapjesovereenkomsten om haar statutaire doel te bereiken, namelijk het beschikbaar maken van medische hulpmiddelen en aanverwante producten voor de zorg gedurende crisistijd. De Initiatiefnemers hebben volgens de rechtbank niet naar het belang van SHA gehandeld en hun taak niet naar behoren vervuld. Zij hebben SHA ernstig benadeeld door de Mondkapjesovereenkomsten te sluiten via RGA en niet via SHA of HABV. De Initiatiefnemers hebben hun persoonlijke belang bij het verdienen van geld zwaarder laten wegen dan het belang van SHA. Het voorgaande geldt naar het oordeel van de rechtbank ook ten aanzien van de andere leveringen die vanuit RGA zijn verricht.

De rechtbank wijst de vordering van SHA toe. Twee van de Initiatiefnemers zijn aansprakelijk als bestuurder en de laatste Initiatiefnemer is aansprakelijk als feitelijk beleidsbepaler van SHA. Hij handelde als ware hij bestuurder van SHA. De rechtbank houdt de persoonlijke houdstermaatschappijen en RGA eveneens aansprakelijk. Naar het oordeel van de rechtbank zijn de Initiatiefnemers, de persoonlijke houdstermaatschappijen en RGA hoofdelijk verbonden, omdat zij veroordeeld zijn tot terugbetaling van dezelfde schade. De rechtbank begroot de schade van SHA voorlopig op de door RGA gemaakte winst en verwijst de zaak naar de schadestaatprocedure om de daadwerkelijke schade vast te stellen. Omdat niet is toegelicht op grond waarvan de schadevergoeding aan HABV zou toekomen, wijst de rechtbank de vordering van HABV af.

Geheimhoudingsovereenkomst

SHA heeft haar vrijwilligers gevraagd een geheimhoudingsovereenkomst ofwel de

vrijwilligersovereenkomst te tekenen. SHA heeft initiatiefnemer 1 nimmer om ondertekening gevraagd en heeft daarnaast nooit een beroep gedaan op de vrijwilligersovereenkomst. Dit strookt volgens de rechtbank met zijn rol als feitelijk beleidsbepaler en (later) bestuurder van SHA. Initiatiefnemer 1 heeft naar het oordeel van de rechtbank de geheimhoudingsovereenkomst niet geschonden en is geen boete verschuldigd.

Zaak 2: de Staat – over winst

De Staat stelt dat hij dacht met het non-profit initiatief HA zaken te doen en dus niet wist dat de Initiatiefnemers zoveel geld zouden verdienen met de Mondkapjesovereenkomsten.

De Initiatiefnemers stellen dat Mediq contractspartij is bij de Mondkapjesovereenkomsten en dat de Staat niet-ontvankelijk verklaard moet worden. De rechtbank laat in het midden of de Staat ontvankelijk is en wijst de vordering op inhoudelijke gronden af.

De rechtbank heeft niet kunnen vaststellen dat de Staat bij het sluiten van de Mondkapjesovereenkomsten het belangrijk vond of er winst gemaakt zou worden en aan wie deze winst zou toekomen. Voor de Staat waren drie criteria van belang: (1) prijs, (2) leveringszekerheid en (3) kwaliteit van de mondkapjes. De Staat heeft niet aangetoond dat hij door het bedrog en/of de dwaling de Mondkapjesovereenkomsten heeft gesloten. Het oorzakelijk verband tussen het gestelde bedrog en de vermeende dwaling en het aangaan van de Mondkapjesovereenkomsten ontbreekt. Het beroep op bedrog en dwaling wijst de rechtbank af.

De Staat wist dat hij zaken deed met RGA en dat deze vennootschap niet verbonden was aan SHA en/of HABV. Daarom kan de rechtbank niet vaststellen of de Initiatiefnemers relevante informatie hebben verzwegen of de Staat onjuist hebben voorgelicht. Van een onrechtmatige daad is geen sprake.

Zaak 3: SHA en HABV – over advocaatkosten

De Initiatiefnemers hebben op naam van SHA en HABV advocatenkantoren ingeschakeld. SHA en HABV vorderen terugbetaling van deze advocaatkosten van de Initiatiefnemers en RGA. Het is volgens de rechtbank onduidelijk welk deel van de advisering op SHA en/of HABV en welke deel op de Initiatiefnemers en RGA ziet. De Initiatiefnemers hebben hun taak als bestuurders van SHA onbehoorlijk vervuld en de zeggenschap over HABV misbruikt. De rechtbank wijst de vordering toe.

R.M.P. Holsbrink, maart 2025

Instantie: Rechtbank Amsterdam

Datum uitspraak: 05-02-2025

ECLI: ECLI:NL:RBAMS:2025:621

Zaaknummer: C/13/739105/HA ZA 23-816, C/13/741820/HA ZA 23-998 en C/13/739059/HA ZA 23-803

Rechters: Q.R.M. Falger, M.R. Jöbsis en R.P.F. de Groot

Advocaten: I. Spinath, M.W.E. Evers, S.M. Bartman, J. Oerlemans en E. Douma

Wetsartikelen: 2:216 BW, 6:119 BW, 2:9 BW, 2:8 BW, 6:166 lid 1 BW, 44 lid 1 en 3 Rv en 42 lid 1 Rv

RECHTSPRAAK

Cetorhinus Maximus B.V./Rotterdamse Mobiliteit Centrale RMC B.V.

Een aandeelhoudersovereenkomst tussen twee joint venturepartners voorziet in een aanbiedingsplicht. De aanbiedingsplicht bestaat onder meer in de situatie dat een aandeelhouder vrijwillig een regeling treft met alle of een substantieel deel van haar crediteuren. De ene aandeelhouder meent dat de andere aandeelhouder een dergelijke regeling heeft getroffen en vordert nakoming van de aanbiedingsregeling. De rechtbank wijst deze vordering af en het hof bekrachtigt het vonnis van de rechtbank. Ook in cassatie komen zowel de A-G als de Hoge Raad tot het oordeel dat de betreffende aandeelhouder geen regeling heeft getroffen met een substantieel deel van haar crediteuren zoals bedoeld in de aanbiedingsregeling. Het cassatieberoep wordt onder verwijzing naar artikel 81 RO verworpen.

Feiten

Cetorhinus Maximus B.V. ('CM') en Rotterdamse Mobiliteit Centrale RMC B.V. ('RMC') zijn joint venturepartners en aandeelhouders in Transvision B.V. ('Transvision'). De tussen hen gesloten aandeelhoudersovereenkomst (de 'AHO') bevat een aanbiedingsplicht op basis waarvan een aandeelhouder in bepaalde gevallen verplicht is zijn aandelen aan de andere aandeelhouder aan te bieden tegen een prijs gebaseerd op de 'Waarde in het Economisch Verkeer' minus 50%. Een van die gevallen betreft de situatie dat een aandeelhouder vrijwillig een regeling treft met alle of een substantieel deel van haar crediteuren.

Op enig moment leggen de Autoriteit Consument en Markt ('ACM') en de Belastingdienst boetes respectievelijk een naheffing aan RMC op. RMC maakt met ACM en de Belastingdienst betaalafspraken waarna zij deze schuldeisers betaalt. Om deze betalingen te kunnen doen voert zij overleg en maakt zij afspraken met (destijds) haar huisbankier ING Bank en met haar

aandeelhouder Rotterdamse Electrische Tram N.V. ('RET'). CM sluit ook kredietovereenkomsten met ING Bank en RET.

CM start een procedure tegen RMC en vordert daarin kort gezegd nakoming van de aanbiedingsregeling door RMC. Zij meent dat RMC met een substantieel deel van haar schuldeisers een regeling heeft getroffen en dat daarmee de aanbiedingsregeling in de AHO is getriggert. RMC betwist dat sprake is van een gebeurtenis als bedoeld in de aanbiedingsregeling in de AHO. Als de AHO zo uitgelegd moet worden dat aan haar zijde sprake is van een gebeurtenis als bedoeld in de aanbiedingsregeling, dan geldt dat volgens RMC ook voor een eerdere situatie die zich bij CM heeft voorgedaan. In voorwaardelijke reconventie vordert zij daarom nakoming van de aanbiedingsplicht door CM.

Oordeel rechtbank

De rechtbank doet mondeling uitspraak ex artikel 30p Rv en wijst de vorderingen van CM af. Een gebeurtenis als bedoeld in de aanbiedingsregeling heeft zich volgens de rechtbank niet voorgedaan. De rechtbank overweegt dat het moet gaan om een situatie die welhaast vergelijkbaar is met een faillissement, ontbinding of een buitengerechtelijk akkoord. Een redelijke uitleg brengt volgens de rechtbank mee dat het gaat om de situatie waarin een substantieel deel van de schuldeisers elk afstand doet van een deel van hun vorderingen om daarmee de continuïteit van de schuldenaar veilig te stellen. Een dergelijke afstand is hier alleen gedaan door de ACM en de fiscus, niet door ING en de RET, aldus de rechtbank. Nu de vordering in conventie wordt afgewezen, komt de vordering in reconventie niet aan de orde.

CM gaat in hoger beroep.

Oordeel hof

Het hof is het met het oordeel van de rechtbank eens en bekrachtigt het vonnis. Het hof overweegt daartoe allereerst dat er in deze zaak aanleiding is om de relevante clause op een meer taalkundige en objectieve wijze uit te leggen. Naar het oordeel van het hof heeft RMC geen regeling getroffen met een substantieel deel van haar crediteuren zoals bedoeld in de aanbiedingsregeling. Anders dan CM stelt, zijn RET en ING Bank volgens het hof namelijk niet aan te merken als crediteuren waarmee een regeling is getroffen in de zin van de aanbiedingsregeling. Een uitleg van de aanbiedingsregeling houdt naar het oordeel van het hof niet in dat een financier die bereid is (tijdelijk een aanvullend) krediet te verstrekken, valt te scharen onder de categorie crediteur waarmee een regeling is getroffen. Bovendien doelt de aanbiedingsregeling volgens het hof op een geval waarin het voortbestaan van de aandeelhouder acuut op het spel staat. Dat is bij een herfinanciering als hier aan de orde, waarbij RMC op haar aandeelhouder RET heeft kunnen bouwen en afspraken met haar

huisbankier heeft kunnen maken, niet het geval, zo oordeelt het hof.

CM gaat in cassatie.

Cassatiemiddelen en conclusie A-G

Het eerste cassatiemiddel richt zich kort gezegd tegen het oordeel van het hof dat een taalkundige en objectieve uitleg moet worden gehanteerd. In het tweede cassatiemiddel voert CM aan dat, in het licht van het verband tussen alle getroffen regelingen, de uitleg die het hof aan de overeenkomst geeft onbegrijpelijk is. In het derde cassatiemiddel voegt CM aan het door het hof erkende verband tussen de diverse regelingen toe hetgeen het hof overweegt over de financiële nood die was ontstaan door de boetes van ACM en de naheffingsaanslag van de fiscus. Uit deze beide omstandigheden tezamen zou volgens CM de onbegrijpelijkheid van het uitlegoordeel van het hof volgen. Het vierde cassatiemiddel klaagt kort gezegd dat het hof met zijn oordeel dat RMC heeft weten te voorkomen dat zij in een situatie is geraakt waarin zij met (een substantieel deel van) haar schuldeisers een schuldenakkoord zou hebben moeten sluiten om te voorkomen dat zij haar faillissement zou hebben moeten aanvragen, impliciet heeft geoordeeld dat het voortbestaan van RMC niet op het spel heeft gestaan, waarmee het hof volgens CM buiten de grenzen van de rechtsstrijd is getreden.

A-G Valk concludeert tot verwerping van het cassatieberoep.

Oordeel Hoge Raad

De Hoge Raad komt tot het oordeel dat de cassatieklachten niet kunnen leiden tot vernietiging van het arrest van het hof en verwerpt het cassatieberoep onder verwijzing naar artikel 81 RO.

L.L. Bakker, maart 2025

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 24-01-2025

ECLI: ECLI:NL:HR:2025:115

Zaaknummer: 24/00177

Rechters: M.V. Polak, T.H. van den Broek en K. Teuben

Advocaten: J. van Weerden en R.L.M.M. Tan

Wetsartikelen: 81 lid 1 RO

RECHTSPRAAK

Bonje bij de (ooster)buren

Na escalatie van een conflict tussen ruziënde joint venturepartners treft de OK tot tweemaal toe onmiddellijke voorzieningen, waaronder voorzieningen jegens een van de bestuurders van de Duitse groepsvennootschappen van de joint venture. De OK oordeelt dat het enquêterecht er niet aan in de weg staat dat een voorziening wordt getroffen in een andere rechtssfeer. Het geschil wordt uiteindelijk voorgelegd aan de Hoge Raad. Een van de cassatieklachten betreft dat het territorialiteitsbeginsel in de weg staat aan het opleggen van voorzieningen jegens de desbetreffende bestuurder voor zover het betrekking heeft op diens rol bij de buitenlandse vennootschappen. De A-G concludeert tot verwerping van het cassatieberoep en stelt dat de OK ter waarborging van de volle werking van het enquêterecht onder (bijzondere) omstandigheden voorzieningen kan treffen bij een buitenlandse vennootschap, waarvan in dit geval sprake was. De Hoge Raad doet de zaak af op grond van artikel 81 RO.

Feiten

De OK heeft zich genoodzaakt gezien in te grijpen na het ontstaan van een patstelling tussen twee aandeelhouders, [A] en [X], van de *joint venture* [Y]. [Y] staat aan het hoofd van een groep Duitse (personen)vennootschappen die zich bezighouden met het beleggen in en het beheren van onroerend goed in Duitsland. [C] is bestuurder van [X]. Zijn broer [B] bekleedt verscheidene bestuursfuncties in (klein)dochtervennootschappen van [Y].

De problemen begonnen toen er verdenkingen van onregelmatigheden ontstonden jegens [A], meer in het bijzonder verdenkingen ten aanzien van het verduisteren van gelden bij de [Y]-groep. Dit leidde ertoe dat de bestuursbevoegdheden van [A] werden beperkt en [X], via [B], juist meer invloed kreeg. Daarnaast is er tussen [A] en [X] discussie ontstaan over de toekomst

van de [Y]-groep. De situatie escaleerde uiteindelijk verder, wat tot de hierboven genoemde patstelling leidde.

[A] en [X] waren daarnaast verwickeld in een groot aantal procedures in Duitsland. [A] is tevens een kort geding gestart bij de rechtbank Amsterdam met als inzet de ongedaanmaking van (de gevolgen van) de aandeelhoudersbesluiten die hebben geleid tot inperking van zijn vertegenwoordigingsbevoegdheden. Dit alles had nadelige gevolgen voor de bedrijfsvoering van de [Y]-groep.

[A] heeft vervolgens een enquêteprocedure geëntameerd. Bij beschikking van 20 juli 2023 (zie OR 2023-0202) (de ‘Juli-beschikking’) heeft de OK (1) een onderzoek bevolen naar het beleid en de gang van zaken van [Y], (2) een OK-bestuurder als bestuurder van [Y] benoemd en (3) bepaald dat de gewone aandelen van [A] en [X] in [Y] ten titel van beheer worden overgedragen aan een OK-beheerder. Het onderzoek is aangehouden.

Als gevolg van het geëscaleerde geschil tussen [A] en [X] verkeerde de [Y]-groep in financiële problemen. Onder leiding van de OK-bestuurder heeft de groep (een deel van) haar vastgoedportefeuille geliquideerd. De OK-bestuurder heeft daarnaast de aandeelhoudersbevoegdheden van [Y] aangewend om de besturen van de dochtervennootschappen opnieuw in te richten (1) met [E] als onafhankelijke bestuurder met zelfstandige en volledige vertegenwoordigingsbevoegdheid en (2) [A] en [B] gezamenlijke vertegenwoordigingsbevoegdheid als bestuurders toe te kennen. [E] heeft op zijn beurt zijn zelfstandige vertegenwoordigingsbevoegdheid gebruikt om de besturen van de kleindochtervennootschappen dezelfde samenstelling en bevoegdhedenverdeling te geven als binnen [Y]. Daartegen verzetten [X] en [B] zich echter hevig, onder meer door diverse (kortgeding)procedures in Duitsland te starten. Daarnaast weten zij de betalingen aan [E] te frustreren, wat ertoe heeft geleid dat [E] is opgestapt als bestuurder. [X] uit ook kritiek op de OK-bestuurder vanwege het feit dat hij [A] niet ontslaat, ondanks de onregelmatigheden die hebben plaatsgevonden (die in Duitsland reeds zijn komen vast te staan en op grond waarvan [A] is veroordeeld miljoenen terug te betalen) en dat hij [X] niet tijdig informeert.

Ondertussen bleef de strijd voortduren. [X] verzocht de OK nadere onmiddellijke voorzieningen te treffen met als doel haar eigen invloed (al dan niet via [B]) binnen de [Y]-groep te vergroten en die van de OK-bestuurder en [E] te beperken (tot nihil) door (1) de OK-bestuurder te ontslaan en [B] samen met een nieuwe onafhankelijke bestuurder te benoemen als bestuurders van [Y] en (2) diverse besluiten rondom de benoeming van [E] en inperking van de bevoegdheden van [B] bij de dochtervennootschappen te vernietigen. [Y] en de OK-bestuurder verzochten op hun beurt om (eveneens bij wijze van nadere onmiddellijke voorzieningen) aan [X], [B] en [C] bepaalde ge- en verboden op te leggen om een effectieve

werking van de eerder door de OK getroffen onmiddellijke voorzieningen te waarborgen en dus te voorkomen dat [X], [B] en [C] de eerder getroffen voorzieningen zouden ondermijnen.

December-beschikking

Voor de beslissing van de OK (6 december 2023) verwijs ik naar OR 2024-0076 (deze is hieronder deels herhaald) (de ‘December-beschikking’):

‘Ten aanzien van de verzoeken van [X] stelt de OK voorop dat (i) aan de benoeming van de tijdelijke bestuurder een billijke afweging van belangen ten grondslag heeft gelegen, (ii) de noodzaak van die benoeming voldoende is gebleken, en (iii) het niet aan de OK maar aan de benoemde tijdelijke bestuurder is om zijn functie binnen de grenzen van zijn taken en bevoegdheden te vervullen. Voor toewijzing van het verzoek is veelal slechts plaats als de door de OK benoemde tijdelijke bestuurder kennelijk onredelijk heeft gehandeld of, naar redelijkerwijs valt te verwachten, kennelijk onredelijk zal handelen. Bij de beoordeling van het handelen speelt een rol dat inherent aan de benoeming van een tijdelijke bestuurder is dat de omstandigheden waaronder die zijn/haar taken moet vervullen, conflictueus zijn.

Bovenstaande hoge drempel wordt volgens de OK bij lange na niet gehaald. Benoeming van [E] wordt alleszins begrijpelijk geacht, ondanks de bezwaren van [X]. De beslissing om [A] niet te ontslaan, gelet op zijn kennis van de te liquideren vermogensbestanddelen, wordt eveneens begrijpelijk geacht. Ook de overige verzoeken van [X] worden afgewezen.

Gelet op de handelswijze van [X] c.s. en [C], treft de OK enkele aanvullende voorzieningen zoals verzocht door [Y] en de OK-bestuurder. De grondslag hiervoor is dat de handelswijze van [X] c.s. en [C] in strijd is met artikel 2:8 lid 1 BW (vgl. HR 22 september 2023, ECLI:NL:HR:2023:1283 (Funda), r.o. 3.7). Daaronder valt volgens de OK ook het handelen van [B] in zijn hoedanigheid als bestuurder van Duitse dochtermaatschappijen, omdat zijn rol niet los kan worden gezien van de rol van [X] als joint venture partner en de plicht van [X] in overeenstemming te handelen met artikel 2:8 lid 1 BW. De gewraakte handelingen maken het effectief optreden van de OK-bestuurder en OK-beheerder onmogelijk. Gelet daarop bepaalt de OK dat [X] c.s. en [C] geen contractuele wederpartijen van de Duitse groepsmaatschappijen (waaronder de banken) mogen benaderen en aan de reeds benaderde partijen een rectificatie moeten sturen. Verder moet [B] het Duitse handelsregister verzoeken [E] in te schrijven als bestuurder en mogen [X] c.s. en [C] de bevoegdheden van de OK-bestuurder niet (meer) in twijfel trekken. Een en ander op straffe van het verbeuren van aanzienlijke dwangsommen bij overtreding respectievelijk niet voldoen.’

Cassatieklachten en conclusie A-G Assink

[X], [C] en [B] komen op tegen de *December*-beschikking van de OK. Volgens A-G Assink falen alle cassatieklachten. Ik licht in deze samenvatting onderdeel 2 van de cassatieklachten uit over de reikwijdte van *Funda*-beschikking van de Hoge Raad.

In dit kader is relevant dat de OK in de *December*-beschikking heeft overwogen dat het handelen van [B] (de broer van [C], die namens [X] steeds naar voren is geschoven ter vervulling van bestuursfuncties in de [Y]-groep) moet worden gezien in de context en rol van [X] als joint venturepartner van [Y] en haar verplichting op grond van artikel 2:8 lid 1 BW zich jegens [Y] en al degenen die bij haar organisatie zijn betrokken te gedragen naar hetgeen door redelijkheid en billijkheid wordt gevorderd. De OK oordeelt dat het feitelijk handelen van [B] in strijd is met deze verplichting en daarom via onmiddellijke voorzieningen kan worden verboden teneinde naleving van de eerder bij [Y] getroffen voorzieningen te verzekeren, ook voor handelingen van [B] als bestuurder van een buitenlandse vennootschap. De niet-toepasselijkheid van het enquêterecht op buitenlandse vennootschappen staat de gevraagde voorzieningen niet in de weg, aldus de OK.

Onderdeel 2 klaagt (onder meer) erover dat de OK hiermee heeft miskend dat [B] *slechts* onderwerp kan zijn van voorzieningen voor zover het gaat om (1) een rol van [B] bij [Y] als vennootschap waarop de enquête betrekking heeft of (2) een rol (i) die inhoudt dat [B] zich op de voet van artikel 2:8 BW jegens [Y] dient te gedragen naar de eisen van redelijkheid en billijkheid en (ii) die valt binnen de territoriale reikwijdte van het enquêterecht. De OK zou 1 noch 2 hebben vastgesteld. Volgens de klacht is het in ieder geval onvoldoende dat het handelen van [B] ‘*niet los kan worden gezien*’ van [X], die niet het onderwerp is van de enquête. [B] heeft geen zitting in een van de organen van [Y]. Daarnaast klaagt dit onderdeel dat de OK ten onrechte niet heeft vastgesteld dat sprake is van verbondenheid in de zin van artikel 2:8 BW ten aanzien van [B] zijn rol als bestuurder van de buitenlandse vennootschappen in de [Y]-groep. In dat verband heeft de OK de territoriale reikwijdte van het enquêterecht miskend, aldus de klacht.

Het bovenstaande uitgangspunt over het toepassingsbereik van het enquêterecht vindt volgens de A-G geen steun in het recht, nu deze te categorisch is door de combinatie van ‘*slechts*’ en de bij (2) onder (i) genoemde, cumulatief met (ii) bedoelde eis. De A-G concludeert overigens dat de OK zijns inziens in de *December*-beschikking ervan uitgaat dat [B] een rol vervult die valt onder (2), dus onder (i) én (ii).

Uit de *Funda*-beschikking volgt dat onder de reikwijdte van artikel 2:8 BW ook vallen de met de rechtspersoon organisatorisch verbonden rechtspersoon en degenen die krachtens de wet en de statuten zijn betrokken bij de organisatie van laatstgenoemde rechtspersoon. Bij die rechtspersoon kan het ook gaan – gelet op de economische werkelijkheid waarop de Hoge

Raad in de *Funda*-beschikking wijst – om een rechtspersoon naar buitenlands recht, zij het slechts bij (hoge) uitzondering. Daarnaast is het niet beperkt tot zuivere ‘rechtspersonen’ als bedoeld in artikel 2:3 BW, maar kunnen ook personenvennootschappen (al dan niet met rechtspersoonlijkheid) via voornoemde schakel van organisatorische verbondenheid op een voor artikel 2:8 lid 1 BW betekenisvolle wijze betrokken zijn bij de organisatie van de in die bepaling genoemde rechtspersoon. Het handelen van [B], zowel op het niveau van Duitse groepsvennootschappen van [Y] als op niveau van [Y] zelf, dat in wezen erop uit is om de reeds door de OK bij [Y] getroffen onmiddellijke voorzieningen te ondermijnen ten detrimente van [Y] en de bij haar betrokkenen, is strijdig met artikel 2:8 BW.

De A-G concludeert dat de (bijzondere) omstandigheden in deze zaak rechtvaardigen dat de OK ook voorzieningen heeft getroffen jegens [B] in zijn rol van bestuurder van de Duitse groepsvennootschappen. Daarmee heeft zij niet de territoriale reikwijdte van de enquêteregeling miskend, aldus de A-G. Volgens de A-G is in dit geval geen corrigerende toepassing nodig van de leerstukken van artikel 2:8 lid 2 BW of artikel 3:13 BW, maar ligt de oplossing in een geval als deze in het doel van de enquêteregeling zelf en de taakopdracht van de OK in het kader daarvan om te zorgen voor een effectieve waarborging van de volle werking en daarmee ook doeltreffendheid van het enquêterecht. Hierbij moet wel de belangrijke nuance worden gemaakt dat de Duitse groepsvennootschappen daarmee niet ook tot voorwerp van de enquête(procedure) verworden; dat is en blijft enkel [Y]. In lijn daarmee verstaat de A-G ook de *December*-beschikking en sluit af met: *‘Kort en goed: dáárom verzet de omstandigheid dat de OK in het algemeen niet bevoegd is tot het treffen van onmiddellijke voorzieningen bij buitenlandse vennootschappen zich (...) hier niet tegen toewijzing van het tegenverzoek (...) zoals de OK doet.’*

Oordeel Hoge Raad

De Hoge Raad volgt de conclusie van de A-G, verwerpt het cassatieberoep nu de klachten niet kunnen leiden tot vernietiging van de beschikking van de OK en doet de zaak af met toepassing van artikel 81 lid 1 RO.

V.M. van Erpers Roijaards, maart 2025

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 20-12-2024

ECLI: ECLI:NL:HR:2024:1893

Zaaknummer: 24/00805

Rechters: M.V. Polak, T.H. den Tanja-van Broek, S.J. Schaafsma, F.R. Salomons en G.C. Makkink

Advocaten: B.T.M. van der Wiel, J.P. Heering en H. Boom

Wetsartikelen: 81 RO, 2:349a lid 2 BW, 2:8 BW en 3:13 BW

RECHTSPRAAK

Uittredingsprocedure Moeder/Zoon

Deze uitspraak van de rechtbank Limburg gaat over een aandeelhoudersgeschil tussen twee aandeelhouders, een moeder en haar zoon, die beiden 50% van de aandelen in een bedrijf bezitten. Verstoorde verhoudingen tussen de moeder en de zoon leiden uiteindelijk tot verschillende procedures, waaronder een enquêteprocedure, en de onderhavige procedure waarin beide partijen over en weer uittreding vorderen (art. 2:343 BW). De rechter oordeelt dat, hoewel de onwerkbaar situatie aan beide partijen te wijten is, het meer passend is dat de zoon de aandelen overneemt omdat hij de bedrijfsactiviteiten heeft ontplooid en in de toekomst nieuwe activiteiten kan ontplooien, terwijl de moeder alleen in naam aan het bedrijf verbonden is.

De feiten en het geschil

HIT Online Shops B.V. ('HIT Online') drijft een onderneming die zich bezighoudt met de online verkoop van onder meer dakkoffers, dakdragers en fietsdragers. Zij is opgericht door een moeder en haar zoon via hun persoonlijke vennootschappen, respectievelijk Isy B.V. ('Isy') en D.T.F.G. B.V. ('DTFG'). De moeder via Isy en de zoon via DTFG houden elk 50% van de aandelen in HIT Online en vormden tot 11 november 2022 samen het bestuur van HIT Online. Ook de vader en hun andere zoon ('de broer') waren betrokken bij HIT Online. De vader vervulde tot aan zijn overlijden in 2019 feitelijk de bestuurstaken van de moeder.

De omzet van HIT Online bestaat voor 98% uit producten die afkomstig zijn van VDL-Hapro International B.V. ('Hapro'), waar de zoon tot en met juni 2011 werkzaam was. Tussen Hapro en HIT Online is per 1 januari 2018 een overeenkomst gesloten voor de levering van de koffers en dak- en fietsdragers met een looptijd van vijf jaar.

In 2019, nog voor het overlijden van de vader, raken de verhoudingen tussen de zoon en zijn

ouders volledig verstoord. Deze verhoudingen blijven slecht, ook nadat de vader overlijdt en de broer de taken van de vader overneemt. Dit leidt er uiteindelijk toe dat de zoon de managementovereenkomst van Isy op 13 mei 2021 opzegt en de toegang van de moeder en de broer tot het webhostingportaal, de betaaldiensten en de e-mailaccounts blokkeert of onmogelijk maakt. Ook stopt hij de betaling van de managementvergoedingen aan de moeder voor de maand juli en verandert hij de automatische incasso voor de komende maanden van € 12.100 naar € 1.210. De broer zorgt er uiteindelijk voor dat alles teruggedraaid wordt dan wel volgens afspraak wordt uitbetaald.

In de periode daarna wordt er gecommuniceerd tussen de advocaten van partijen, waarschuwt Hapro dat zij mogelijk het contract met HIT Online zal beëindigen en worden er pogingen gedaan een algemene aandeelhoudersvergadering bijeen te roepen. Ook wordt er gesproken over het overnemen van de aandelen van Isy in HIT Online door DTFG. Daar kwamen partijen blijkbaar niet uit, want op 30 augustus 2021 heeft Isy een enquêteverzoek bij de OK ingediend.

Uiteindelijk sluiten partijen op 22 juni 2022 een vaststellingsovereenkomst (de 'VSO') waarin besloten wordt dat de aandelen van Isy in HIT Online voor € 349.000 zullen worden verkocht aan DTFG. Echter, kort daarna heeft DTFG wederom de toegang van Isy tot alle administratieve systemen en bankrekeningen van HIT Online geblokkeerd. Ook heeft DTFG Isy uitgeschreven als bestuurder van HIT Online in het handelsregister van de KvK. De VSO wordt vervolgens vernietigd op grond van bedrog. De enquêteprocedure wordt vervolgens voortgezet en er volgen een aantal andere procedures, onder andere omdat de zoon op 21 oktober 2022 een bedrag van € 300.000 heeft overgemaakt van HIT Online naar de bankrekening van DTFG. Op 11 november 2022 legt de zoon plots zijn bestuursfunctie neer.

De OK heeft later geoordeeld dat er gegronde redenen zijn om aan een juist beleid en een juiste gang van zaken te twijfelen, met name veroorzaakt door de structureel verstoorde verhoudingen tussen de moeder en de zoon. Er wordt derhalve een onderzoek gelast, een bestuurder met beslissende stem benoemd en een beheerder aangewezen aan wie nagenoeg alle aandelen van HIT Online zijn overgedragen. De uittredingsvordering wordt aan de rechtbank overgelaten, omdat partijen geen overeenstemming hadden over het bij wijze van prorogatie voorleggen van de uittredingsvordering aan de OK en de onderhavige procedure reeds aanhangig was. Daarin vorderen partijen, onder meer, de andere partij te veroordelen hun aandelen in HIT Online over te nemen (art. 2:343 BW).

De beoordeling

De rechtbank oordeelt dat er een onwerkbaar situatie is ontstaan die aan beide partijen te

wijten is. Enerzijds is de moeder na het overlijden van de vader managementvergoedingen in ontvangst blijven nemen terwijl daar geen passende tegenprestatie tegenover stond. De broer nam weliswaar de taken van de vader over, maar hij was in zijn geheel niet bekend met de onderneming. Anderzijds heeft de zoon de moeder buitengesloten en € 300.000 overgeboekt naar DTFG.

De rechtbank vindt het gegeven de historie meer passend dat DTFG de aandelen van Isy overneemt dan omgekeerd. De zoon heeft de bedrijfsactiviteiten namelijk ontplooid en de moeder was via Isy in feite alleen in naam aan de onderneming verbonden. Ook acht de rechtbank de kans groter dat de zoon in de huidige situatie nieuwe bedrijfsactiviteiten kan ontplooiën. Zodoende veroordeelt de rechtbank DTFG de aandelen van Isy over te nemen voor een bedrag van € 427.748,50.

K.H.L. Andel, maart 2025

Instantie: Rechtbank Limburg

Datum uitspraak: 30-10-2024

ECLI: ECLI:NL:RBLIM:2024:7678

Zaaknummer: C/03/317169 HA ZA 23-190

Rechters: A.M. Koster-van der Linden

Advocaten: R.R.H.J. Ramakers en P.B.A. Acda

Wetsartikelen: 2:343 BW, 2:8 BW en 6:162 BW

RECHTSPRAAK

Statutenwijziging Stichting PCO Accrete

In deze zaak staat het verzoek centraal van een stichting tot zowel wijziging van een bepaling in haar statuten die volgens deze statuten niet bij statutenwijziging kan plaatsvinden, als tot algehele wijziging van haar statuten. De rechtbank stelt vast dat ten aanzien van het eerste verzoek ongewijzigde instandhouding van de statuten inderdaad niet kan worden gegeven. Hoewel het tweede verzoek verder gaat dan strikt gezien nodig is, wijst de rechtbank ook dit verzoek toe, om te voorkomen dat de stichting in korte tijd tweemaal haar statuten dient te wijzigen.

De Stichting Protestants Christelijk Onderwijs Noord West Overijssel (de 'Stichting') houdt zich bezig met het verzorgen van basisonderwijs voor leerplichtigen in Noordwest Overijssel. In haar statuten heeft de Stichting onder meer opgenomen dat de grondslag voor haar handelen de bijbel als Gods woord is. De statuten bepalen verder dat deze grondslag niet door middel van een statutenwijziging gewijzigd kan worden.

In deze procedure verzoekt de Stichting om het artikel betreffende de grondslag uit haar statuten te wijzigen. Hiertoe stelt zij onder meer dat zij de grondslag wil verweven in de statutaire doelstelling tot het in stand houden van bijzonder protestants-christelijk en algemeen/bijzonder primair onderwijs, waaronder het aangaan van samenwerkingsverbanden. Door deze wijziging zou de doelstelling van de Stichting meer aansluiten bij de huidige tijdgeest. Tevens wenst de Stichting met de statutenwijziging te bewerkstelligen dat het verbod in haar statuten om het doel van de Stichting te wijzigen, komt te vervallen. Aldus de Stichting zou dit de mogelijkheid openen om ook samenwerkingen aan te gaan met scholen die openbaar onderwijs aanbieden, waartoe de wens bestaat.

De rechtbank overweegt dat artikel 2:294 BW een voorziening biedt voor de gevallen waarin statuten een wijziging in die statuten uitsluiten. Uit artikel 2:294 lid 1 BW volgt dat de rechtbank 'de statuten kan wijzigen als aan drie cumulatieve vereisten is voldaan:

(a) ongewijzigde handhaving leidt tot ongewenste gevolgen, (b) de statuten kunnen niet gewijzigd worden of worden niet gewijzigd en (c) tot de rechtbank wordt een verzoek of vordering gericht.’ Daarnaast dient de rechtbank bij het wijzigen van de statuten zo min mogelijk af te wijken van de bestaande statuten (art. 2:294 lid 2 BW).

De rechtbank overweegt dat de Stichting voldoende heeft aangetoond dat ongewijzigde handhaving leidt tot ongewenste gevolgen, nu zij uitgebreid heeft stilgestaan bij de gewijzigde maatschappij en de omgeving waarin de Stichting opereert en duidelijk heeft gemaakt dat kwalitatief toekomstbestendig onderwijs met haar signatuur in de regio alleen mogelijk is indien zij in meer of mindere mate samenwerking opzoekt met partijen die in hetzelfde lokale marktveld opereren.

Het verzoek van de Stichting behelst echter ook een integrale statutenwijziging, volgens de Stichting een modernisering, waarbij de statuten zouden worden aangepast aan de Code Goed Bestuur die wordt gehanteerd in het onderwijs. De rechtbank stelt voorop dat de wetgever in beginsel heeft beoogd dat een wijziging door de rechtbank niet verder moet gaan dan strikt noodzakelijk om het ongewenste gevolg weg te nemen. De Stichting heeft echter aangegeven dat tot een verdere wijziging van de statuten is besloten en uit pragmatische overwegingen wijst de rechtbank ook dit verdergaande verzoek toe. De rechtbank overweegt hiertoe dat het nodeloos omslachtig zou zijn indien de Stichting om louter formele redenen in korte tijd tweemaal haar statuten zou moeten wijzigen, eenmaal via de rechtbank en eenmaal via notariële akte.

De rechtbank wijst de verzoeken toe.

T.M. Goudzwaard, maart 2025

Instantie: Rechtbank Overijssel

Datum uitspraak: 05-02-2025

ECLI: ECLI:NL:RBOVE:2025:670

Zaaknummer: C/08/324717 / HA RK 24-110

Rechters: M.A.M. Essed

Advocaten: R.S. van der Spek

Wetsartikelen: 2:294 BW

RECHTSPRAAK

Dunselman q.q./Gelieerde stichtingen en oud-bestuurder van Stichting Dienstverlening Serviceflats

De curator van een stichting vordert schadevergoeding omdat gedaagden in twaalf verschillende situaties bewust betalingsonmacht zouden hebben gecreëerd, dan wel opzettelijk de verhaalsmogelijkheden voor de gezamenlijke crediteuren hebben gefrustreerd. De vordering van de curator wordt deels toegewezen.

Feiten

De Stichting Dienstverlening Serviceflats ('SDS') is in 1996 opgericht en had tot doel het verlenen en verzorgen van diensten aan serviceflats en vergelijkbare instellingen via aparte stichtingen per complex. In de periode 2013 en de daarop volgende jaren verschenen in de media negatieve publicaties over SDS en de bestuurder van SDS (gedaagde 1, 'Bestuurder'). Nadat als gevolg van deze negatieve publicaties in de media de exploitatie van de activiteiten van SDS achteruitliep, is besloten de activiteiten van SDS per 1 oktober 2017 te herstructureren en onder te brengen in een andere rechtspersoon (gedaagde 4, 'Overnemer').

De Bestuurder is (indirect) de meerderheidsaandeelhouder van de Overnemer. De Overnemer heeft per 1 oktober 2017 de opdrachtenportefeuille van SDS overgenomen en maakt sindsdien gebruik van de huisvesting en het personeel van SDS. De curator voert aan dat voor deze overname aan SDS geen koopprijs of vergoeding is betaald. Verder zijn in de aanloop naar de overname van de bedrijfsactiviteiten rekening-courantposities en andere vorderingsposities tussen SDS en aanverwante entiteiten opgeschoond ten gunste van deze aanverwante entiteiten. Na de overname zijn ook activa administratief weggeboekt. Hierdoor zijn de (overige) gezamenlijke crediteuren van SDS benadeeld.

In deze procedure vordert de curator, op grond van een *Peeters/Gatzen*-vordering, schadevergoeding omdat de Bestuurder en/of vier aanverwante rechtspersonen in twaalf verschillende situaties bewust betalingsonmacht hebben gecreëerd, dan wel opzettelijk de verhaalsmogelijkheden voor de gezamenlijke crediteuren van de SDS hebben gefrustreerd. De

Bestuurder en/of deze rechtspersonen hebben daarmee onrechtmatig gehandeld. In deze beschrijving wordt de nadruk gelegd op vordering 1: het uitblijven van betaling van de koopsom voor de opdrachtenportefeuille.

Peeters/Gatzen-vordering

Anders dan gedaagden lijken te betogen, staat de uitdrukking ‘het belang van de gezamenlijke schuldeisers’ volgens de rechtbank niet voor de optelsom van de belangen van alle individuele schuldeisers. Wat de boedel ontvangt als gevolg van een actie van de curator, die erop is gericht om de boedel te herstellen in de staat waarin zij verkeerd zou hebben zonder het benadelende handelen, moet overeenkomstig de wettelijke rangorde verdeeld worden. De wijze van verdeling staat los van de benadelingsvraag. Het is dus mogelijk dat met het bedrag dat de curator met onderhavige *Peeters/Gatzen*-vordering wellicht voor de boedel binnenhaalt, alleen de boedelcrediteuren en de preferente crediteuren (gedeeltelijk of volledig) kunnen worden voldaan. Dit maakt echter niet dat de vordering van de curator niet in het belang van de gezamenlijke schuldeisers is.

Geschil: vordering 1

Met betrekking tot vordering 1 twisten partijen over de vraag of SDS voor de overname van de opdrachtenportefeuille een (redelijke) koopprijs heeft ontvangen. Als voor de opdrachtenportefeuille geen (redelijke) koopprijs is betaald, is actief aan de boedel onttrokken wat benadeling van de schuldeisers van SDS zou opleveren. De curator verwijt de Overnemer dat zij de opdrachtenportefeuille van SDS heeft overgenomen, zonder daarvoor te betalen, terwijl de Overnemer wist van de financiële situatie en de liquiditeitsproblemen bij SDS. De overname zonder betaling kwam de Overnemer ten goede en de schuldeisersbenadeling was voorzienbaar.

De Overnemer betwist niet dat zij de opdrachtenportefeuille van SDS heeft overgenomen en dat zij daarvoor een koopprijs verschuldigd was. De Overnemer voert aan dat zij voor de overname van de opdrachtenportefeuille heeft betaald. De curator verwijt de Bestuurder vervolgens dat hij als feitelijk bestuurder van SDS wist van de financiële situatie en de liquiditeitsproblemen. De overgang van de opdrachtenportefeuille zonder vergoeding kwam de Bestuurder ten goede en hij heeft zich laten leiden door zijn eigen belangen als financier van SDS en de Overnemer, terwijl hij wist van de benadeling van de schuldeisers. De Bestuurder voert aan dat hij geen partij was bij de desbetreffende transactie en dat hij op dat moment geen bestuurder was van de SDS.

Beoordeling

Het verweer van de Overnemer slaagt niet, aangezien uit rekeningafschriften van SDS enkel betalingen met omschrijving 'lening' zijn getroffen. Door niet te betalen voor de opdrachtenportefeuille heeft de Overnemer jegens de schuldeisers van SDS gehandeld in strijd met hetgeen volgens ongeschreven recht maatschappelijk betamelijk is (art. 6:162 lid 2 BW). Dit onrechtmatig handelen valt de Overnemer ook toe te rekenen en zij moet de schade die de gezamenlijke schuldeisers daardoor lijden, vergoeden (art. 6:162 lid 1 BW).

Vervolgens is de vraag of naast de Overnemer ook de Bestuurder aansprakelijk is voor de schade. Volgens de rechter is de rol van de Bestuurder en zijn invloed en betrokkenheid bij (de herstructurering van) SDS op zichzelf niet voldoende om aan te nemen dat hij onrechtmatig heeft gehandeld. Ook dat de Bestuurder zich heeft laten leiden door zijn eigen belangen als financier van SDS respectievelijk als middellijk aandeelhouder van de Overnemer is niet voldoende. De vraag moet worden beantwoord wat de persoonlijke betrokkenheid van de Bestuurder was bij het gestelde schadeveroorzakend handelen, in dit geval het zonder betaling overdragen van de opdrachtenportefeuille waardoor de gezamenlijke schuldeisers van SDS zijn benadeeld.

De curator stelt niet dat de Bestuurder de opdrachtenportefeuille heeft overgedragen zonder een koopprijs (te bedingen), dat de Bestuurder wist dat dit zou gebeuren of dat de Bestuurder daaraan persoonlijk heeft meegewerkt. Uit het feit dat de Bestuurder naast zijn bemoeienis met SDS, aandeelhouder was van de Overnemer en zo belang had om de opdrachtenportefeuille van SDS goedkoop in de Overnemer te verkrijgen, volgt evenmin dat de Bestuurder onrechtmatig heeft gehandeld. Het is niet gesteld of gebleken dat de Bestuurder in de positie verkeerde om de gestelde benadeling te voorkomen en ook niet dat de Bestuurder zijn medewerking aan deze benadeling heeft verleend. Daar komt bij dat uit een memo van de Bestuurder blijkt dat het zijn bedoeling was de opdrachtenportefeuille te (laten) waarden door een onafhankelijke derde, mogelijk met de intentie voor de opdrachtenportefeuille te betalen zodat SDS schulden kon aflossen.

Omdat de curator onvoldoende onderbouwd heeft gesteld dat de Bestuurder persoonlijk betrokken was bij de benadeling omdat niet voor de opdrachtenportefeuille is betaald, is aan de vereisten van artikel 6:162 BW niet voldaan. Om diezelfde reden komt de rechtbank niet toe aan (nadere) bewijslevering door de curator. En omdat niet komt vast te staan dat de Bestuurder onrechtmatig heeft gehandeld, komt de rechtbank niet toe aan beoordeling van hetgeen de curator aanvoert omtrent artikel 6:166 BW.

De vordering onder I wordt jegens de Bestuurder afgewezen. Jegens de Overnemer wordt deze vordering toegewezen.

D.R.C. Smit, maart 2025

Instantie: Rechtbank Gelderland

Datum uitspraak: 12-02-2025

ECLI: ECLI:NL:RBGEL:2025:1350

Zaaknummer: C/05/409767 / HA ZA 22-448

Rechters: F.M.T. Quaadvliet

Advocaten: A.H.J. Dunselman en S.R. Effting

Wetsartikelen: 6:162 BW

RECHTSPRAAK

Curator/Bestuurder van Stichting Cavaris

In deze uitspraak staat de vraag centraal of tussen de bestuurder van een failliete stichting en de curator in het faillissement overeenstemming is bereikt over een schikking met het oog op vermeende bestuurdersaansprakelijkheid. Volgens de rechtbank is die overeenstemming niet bereikt. De curator mocht er ook niet op vertrouwen dat een schikking over de bestuurdersaansprakelijkheid tot stand was gekomen.

In deze uitspraak staat de vraag centraal of tussen de bestuurder van de failliete Stichting Cavaris en de curator in het faillissement overeenstemming is bereikt over een schikking met het oog op vermeende bestuurdersaansprakelijkheid. De curator vordert nakoming van de vaststellingsovereenkomst en stelt zich op het standpunt dat een vaststellingsovereenkomst tot stand is gekomen, omdat overeenstemming over de essentialia van de overeenkomst zou zijn bereikt. De bestuurder betwist dat overeenstemming is bereikt. Hij heeft de vaststellingsovereenkomst niet aanvaard en mocht daarom nog afzien van de schikking.

De rechtbank overweegt dat een overeenkomst tot stand komt door aanbod en aanvaarding (art. 6:217 BW) en dat wilsovereenstemming moet bestaan over de essentiële onderdelen van de overeenkomst (art. 3:33 BW). Als partijen nog geen overeenstemming hebben bereikt over alle essentiële elementen, komt enkel een rompovereenkomst tot stand. De rechtbank stelt voorop dat de betreffende schikking ter afwending van een procedure over de bestuurdersaansprakelijkheid van de bestuurder wordt aangeduid als een vaststellingsovereenkomst ex artikel 7:900 BW. Schriftelijkheid en ondertekening zijn geen vereisten voor de totstandkoming van een vaststellingsovereenkomst. Voldoende is dat partijen overeenstemming hebben bereikt over alle essentialia van de schikking. Aanvaarding kan ook aan de orde zijn als de curator er gerechtvaardigd op mocht vertrouwen dat zijn schikkingsaanbod was aanvaard. Volgens de rechtbank dient het gerechtvaardigd vertrouwen in de overeenstemming over een schikking vanwege de persoonlijke aansprakelijkheid van een bestuurder niet (te) snel te worden aangenomen. Het uitgangspunt van vrijwilligheid aan

de zijde van de bestuurder is van belang. Enige mate van terughoudendheid is daarom op zijn plaats.

De rechtbank oordeelt dat de curator onvoldoende heeft aangetoond dat er tussen partijen overeenstemming is bereikt over de schikking. De e-mailcorrespondentie tussen de advocaat van de bestuurder en de curator bevatte expliciete voorbehouden. Bovendien heeft de bestuurder de curator rechtstreeks verzocht om de conceptvaststellingsovereenkomst te ontvangen ter nadere beoordeling. Volgens de rechtbank duidt dit op de intentie om verder te onderhandelen. Daarnaast bevatte de uiteindelijke conceptovereenkomst aanvullende bepalingen die niet eerder waren overeengekomen. Hierbij is het van belang dat in de conceptovereenkomst een passage was opgenomen over het niet te goeder trouw zijn van de bestuurder tijdens zijn bestuursperiode. Voor de bestuurder was het van belang dat deze passage niet zou worden opgenomen, maar de curator stelde dat dit juridisch geen betekenis zou hebben. De rechtbank oordeelt dat de curator dit niet voor de bestuurder kon bepalen én dat het ontbreken van overeenstemming hierover de totstandkoming van de vaststellingsovereenkomst belemmert.

Vervolgens oordeelt de rechtbank dat de curator er niet gerechtvaardigd op mocht vertrouwen dat overeenstemming was bereikt over de schikking. De rechtbank acht het van belang dat de onderhandelingen voornamelijk via de advocaat van de bestuurder verliepen en dat niet is gebleken dat deze een onvoorwaardelijk mandaat had. Ook blijkt uit de correspondentie en de toezeggingen van de curator tijdens de mondelinge behandeling dat er nog ruimte was voor verdere onderhandelingen over de inhoud van de conceptovereenkomst. Dit wijst erop dat nog geen definitieve wilsovereenstemming tussen partijen was bereikt. Hierdoor mocht de curator er niet op vertrouwen dat de bestuurder akkoord was met de door de advocaat gemaakte afspraken en dat de verdere onderhandelingen geen doorslaggevende rol meer zouden hebben. Als laatste benadrukt de rechtbank dat de bestuurder schriftelijk heeft bevestigd af te zien van de schikking, wegens de vergaande financiële gevolgen daarvan.

De rechtbank acht de argumenten van de bestuurder valide. De rechtbank concludeert dat de bestuurder het recht toekomt om van de schikking af te zien en dat aan hem het recht toekomt om zijn aansprakelijkheid door de rechter te laten toetsen. Dit recht van de bestuurder mag hem niet te lichtvaardig worden ontnomen. De vordering van de curator tot nakoming van de vaststellingsovereenkomst wordt afgewezen.

D.M.M. Detisch, maart 2025

Instantie: Rechtbank Midden-Nederland

Datum uitspraak: 05-02-2025

ECLI: ECLI:NL:RBMNE:2025:283

Zaaknummer: C/16/586212 / KG ZA 24-646

Rechters: J.R. Hurenkamp

Advocaten: mr. N. Gamliël en D. van der Leij

Wetsartikelen: 3:33 BW, 3:35 BW, 6:217 BW en 6:227 BW

RECHTSPRAAK

Heropening vereffening om conservatoir beslag door te halen

Het faillissement van een bv is vereenvoudigd afgewikkeld. Nadien wordt bij voorbereiding van de splitsing van een registergoed ontdekt dat ten behoeve van deze bv conservatoir beslag is gelegd op het registergoed. De rechtbank heropent de vereffening op grond van (analoge toepassing van) artikel 2:23c BW, zodat het beslag kan worden doorgehaald.

Het faillissement van een bv is vereenvoudigd afgewikkeld in de zin van artikel 137a Fw en in juni 2016 geëindigd door het verbindend worden van de slotuitdelingslijst. Bij de voorbereiding van de splitsing van een registergoed is echter gebleken dat hierop nog conservatoir beslag ligt ten behoeve van de bv. De procedure die door de bv was gestart bij de Raad van Arbitrage voor de Bouw is geroyeerd, maar het beslag is niet doorgehaald. Om de splitsing te realiseren is doorhaling van het beslag wel nodig. Daarom verzoekt de eigenaar van het registergoed om heropening van de vereffening op grond van artikel 2:23c lid 1 BW.

De rechtbank overweegt dat in dit geval de heropening kan worden bevolen met analoge toepassing van artikel 2:23c BW, nu het voor het uitvoeren van een bepaalde rechtshandeling noodzakelijk is dat de bv tijdelijk herleeft. De voormalig curator van de bv wordt benoemd tot vereffenaar.

H.J. de Kloe, maart 2025

Instantie: Rechtbank Den Haag

Datum uitspraak: 12-02-2025

ECLI: ECLI:NL:RBDHA:2025:2625

Zaaknummer: C/09/10/777 F / HA RK 25-46

Rechters: M. van Nooijen

Advocaten: H.A. van Dijk-Verheij

Wetsartikelen: 2:23c BW en 137a Fw

RECHTSPRAAK

Dunselman q.q./Bestuurders van Stichting Vlabio

Bestuurders zijn hoofdelijk aansprakelijk voor het boedeltekort in het faillissement van een stichting. Ondanks een expliciete contractuele verplichting en een eerdere procedure tegen de stichting, hebben bestuurders nagelaten de stichting aan te sluiten bij een pensioenfonds ten behoeve van werknemers. De ingehouden pensioenpremies zijn vervolgens aangewend voor de bedrijfsvoering van de stichting. Hiermee is voldaan aan de vereisten van artikel 2:138 BW. Het beroep op disculpatie door bestuurders faalt.

In het faillissement van Stichting Vlabio stelt de curator de bestuurders hoofdelijk aansprakelijk voor het boedeltekort op grond van artikel 2:300a BW jo. artikel 2:138 BW. Hiervoor is vereist dat (a) het bestuur zijn taak onbehoorlijk heeft vervuld en (b) aannemelijk is dat dit een belangrijke oorzaak is van het faillissement. De rechtbank wijst de vordering toe.

Aan vereiste (a) is voldaan wanneer geen redelijk denkend bestuurder – onder dezelfde omstandigheden – aldus zou hebben gehandeld. Hoewel het gaat om een zware toerekeningmaatstaf, maken de omstandigheden van dit geval dat geoordeeld moet worden dat het bestuur zijn taak kennelijk onbehoorlijk heeft vervuld. De bestuurders hebben ondanks een duidelijke contractuele verplichting en een eerdere procedure tegen Vlabio, niet gezorgd voor de pensioenvoorziening van haar werknemers. Ook is Vlabio niet aangesloten bij een pensioenfonds. De bestuurders stellen dat er onduidelijkheid bestond over de verplichting van Vlabio tot aansluiting bij een pensioenfonds. Dit verweer gaat niet op omdat Vlabio de ingehouden pensioenpremies niet apart heeft gezet, maar heeft aangewend ten behoeve van de bedrijfsvoering van Vlabio. Dat met enkele werknemers inmiddels een regeling is getroffen, maakt het handelen van bestuurders niet minder verwijtbaar.

Om te voldoen aan vereiste (b) is het voldoende dat aannemelijk is dat de kennelijk onbehoorlijke taakvervulling in belangrijke mate heeft bijgedragen aan het faillissement. De kennelijk onbehoorlijke taakvervulling hoeft niet de enige oorzaak van het faillissement te

zijn. De bestuurders hebben erkend dat de pensioenvorderingen van werknemers – de grootste crediteurenpost – ertoe hebben geleid dat Vlabio niet meer aan haar verplichtingen kon voldoen. Aangezien het onbehoorlijk bestuur heeft geleid tot deze pensioenvorderingen, is het volgens de rechtbank aannemelijk dat dit een belangrijke oorzaak is van het faillissement. Het beroep van bestuurders op disculpatie met de stelling dat zij niet betrokken waren bij de administratie en afhandeling van de pensioenafdrachten, omdat deze door een externe administratieve dienst werden verzorgd, slaagt niet.

W.P.IJ. Overgoor, maart 2025

Instantie: Rechtbank Gelderland

Datum uitspraak: 12-02-2025

ECLI: ECLI:NL:RBGEL:2025:1351

Zaaknummer: C/05/409770 / HA ZA 22-449

Rechters: F.M.T. Quaadvliet

Advocaten: A.H.J. Dunselman en T.S.V. Bron

Wetsartikelen: 2:138 BW en 2:300a BW

RECHTSPRAAK

Silvius q.q./Bestuurders en toezichthouders van Stichting Propeus/Interpolis

In een uitgebreid gemotiveerd vonnis houdt de rechtbank de bestuurders van een gefailleerde zorgstichting op grond van artikel 2:300a (oud) jo. 2:138 BW aansprakelijk voor het boedeltekort. Naar het oordeel van de rechtbank is de boekhoudplicht geschonden. Een belangrijke oorzaak van het faillissement is het eindigen van een contractuele relatie met de gemeente Groningen. Toch leidt dit er niet toe dat de bestuurders niet aansprakelijk zijn, omdat de relatie is geëindigd vanwege onbehoorlijk bestuur. De curator heeft ook de leden van de raad van toezicht aansprakelijk gesteld. Zij zouden onvoldoende toezicht hebben gehouden op de naleving van de boekhoudplicht. De rechtbank overweegt dat de raad van toezicht meerdere malen heeft geprobeerd zijn rol in te vullen, maar daarbij telkens werd afgehouden door de bestuurders. Onder deze omstandigheden kan het ontbreken van toezicht niet als onbehoorlijk worden aangemerkt. De vorderingen jegens de toezichthouders worden daarom afgewezen. Tot slot wordt de bestuurdersaansprakelijkheidsverzekeraar, die in vrijwaring door de bestuurders is opgeroepen, verplicht dekking te verlenen.

Toepasselijk wettelijk kader

Een curator vordert op grond van artikel 2:300a BW (oud) jo. artikel 2:138 en 2:149 BW dat de bestuurders en toezichthouders van een gefailleerde zorgstichting aansprakelijk worden gehouden voor het faillissementstekort. Artikel 2:138 en 2:149 BW zijn op grond van artikel 2:300a BW (oud) van overeenkomstige toepassing in geval van faillissement van een stichting, wanneer die stichting aan de heffing van vennootschapsbelasting is onderworpen.

De rechtbank oordeelt dat de gefailleerde stichting onderworpen was aan de heffing van vennootschapsbelasting, omdat de stichting kan worden aangemerkt als een duurzame organisatie van arbeid en kapitaal die deelneemt aan het economisch verkeer, en concurreert met andere ondernemingen die op dezelfde markt werkzaam zijn. Hierdoor zijn de artikelen 2:138 BW en 2:149 BW van overeenkomstige toepassing.

Schending boekhoudplicht

Volgens de curator hebben de bestuurders niet voldaan aan de boekhoudplicht, omdat ten tijde van de faillietverklaring van de stichting geen administratie is aangetroffen. Vanwege de schending van de boekhoudplicht staat vast dat sprake is van onbehoorlijke taakvervulling en wordt vermoed dat deze onbehoorlijke taakvervulling een belangrijke oorzaak is van het faillissement. De bestuurders pogen dit bewijsvermoeden te ontzenuwen door andere feiten en omstandigheden aan te voeren die een belangrijke oorzaak van het faillissement zijn geweest.

Oorzaak faillissement

De rechtbank overweegt dat niet ter discussie staat dat het eindigen van een contractuele relatie met de gemeente Groningen een belangrijke oorzaak is van het faillissement. Deze relatie is echter tot een einde gekomen omdat geen productieverantwoording over 2018 is aangeleverd bij de gemeente. De relatie met de gemeente is dus geëindigd door kennelijk onbehoorlijk bestuur, zodat de bestuurders er niet in slagen het bewijsvermoeden te weerleggen. De bestuurders worden veroordeeld tot betaling van het faillissementstekort.

RvT

Volgens de curator heeft de RvT zijn taak eveneens onbehoorlijk vervuld, omdat hij onvoldoende heeft toegezien op de naleving van de boekhoudplicht door de bestuurders. De RvT betwist dit en voert aan dat de RvT feitelijk nooit operationeel is geworden. De rechtbank overweegt dat de RvT meerdere malen heeft geprobeerd zijn rol in te vullen, maar daarbij telkens werd afgehouden door de bestuurders. Onder deze omstandigheden kan het ontbreken van toezicht niet als onbehoorlijk worden aangemerkt. De vorderingen jegens de toezichthouders worden daarom afgewezen.

Verzekeraar

De bestuurders roepen hun verzekeraar op in vrijwaring en vorderen dat deze dekking biedt onder de afgesloten bestuurdersaansprakelijkheidsverzekering. De verzekeraar betwist de dekkingsplicht en beroept zich op diverse bepalingen uit zijn polisvoorwaarden, waaronder

dat de schade te laat is gemeld en dat sprake is van opzet. De rechtbank verwerpt de verweren grotendeels. De rechtbank oordeelt dat de verzekeraar gehouden is dekking te verlenen, met aftrek van het overeengekomen eigen risico en onder uitsluiting van het bedrag van het boedeltekort dat ziet op een opgelegde boete.

N. Gamliël, maart 2025

Instantie: Rechtbank Noord-Nederland

Datum uitspraak: 15-01-2025

ECLI: ECLI:NL:RBNNE:2025:657

Zaaknummer: C/17/186697 / HA ZA 22-241

Rechters: T.P. Hoekstra, J.E. Biesma en H.H. Kielman

Advocaten: H.L. Thiescheffer, mr. P.J.M. Bruin, T. Binnema, M. Bouman en V. Kamphuis

Wetsartikelen: 2:300a BW (oud), 2:149 BW, 2:138 BW en 2:10 BW

RECHTSPRAAK

Ontslagen bestuurder/Onderwijsstichting

In deze zaak vordert een ontslagen (statutair) bestuurder van een onderwijsstichting vernietiging van het rechtspersonenrechtelijk ontslagbesluit wegens strijd met de redelijkheid en billijkheid (art. 2:8 BW). Voor het geval het ontslagbesluit niet wordt vernietigd, wordt een gefixeerde schadevergoeding, subsidiair een billijke vergoeding gevorderd. De rechtbank wijst de vordering tot vernietiging van het ontslagbesluit af. De gefixeerde schadevergoeding is wel verschuldigd, omdat de arbeidsovereenkomst voor bepaalde tijd voortijdig is opgezegd, zonder dat een tussentijds opzegbeding was overeengekomen. De gefixeerde schadevergoeding wordt gegeven de omstandigheden gematigd tot ongeveer een jaarsalaris.

Feiten

Op 1 september 2022 is eiser ('de Bestuurder') bij gedaagde, een onderwijsstichting, ('de Stichting') in dienst getreden op basis van een arbeidsovereenkomst voor bepaalde tijd van vier jaar in de functie van (statutair) bestuursvoorzitter. Tussen partijen is geen tussentijds opzegbeding overeengekomen.

In de maanden maart, april en mei 2023 hebben een stafid, een directeur en het werkgeverberaad bij de raad van toezicht ('RvT') hun zorgen geuit over het functioneren van de Bestuurder. De RvT heeft extern bureau Integis opdracht gegeven om de meldingen te onderzoeken. De conclusie van Integis was dat sprake was van kritiek op het functioneren van de Bestuurder. In lijn met het advies van Integis en in overleg met de Bestuurder, is vervolgens extern bureau BMC ingeschakeld om onderzoek naar voornoemde kritiek te doen. Uit dit onderzoek kwam naar voren dat sprake is van een crisissituatie en een tweespalt binnen het werkgeverberaad over de te varen koers (eenhoofdig bestuur met horizontale inrichting) en dat de Bestuurder door ongeveer een derde van de schooldirecteuren wordt gezien als de oorzaak daarvan. In juli 2023 hebben de RvT en de Bestuurder in lijn met het advies van BMC

afspraken gemaakt en is de organisatie dienovereenkomstig geïnformeerd. Op 1 september 2023 is X als interim-bestuurder aangesteld om de Bestuurder vanuit een ondersteunende en coachende rol te helpen in de transitie naar een horizontaal ingerichte organisatie en bij haar persoonlijke ontwikkeling. Verder is op 23 september 2023 aan de Bestuurder gevraagd om een persoonlijk ontwikkelplan ('POP') op te stellen, dat zij op 16 november 2023 heeft aangeleverd.

In een gesprek op 12 december 2023 heeft de RvT de Bestuurder verteld dat hij zich zorgen maakt over onder andere de financiële situatie van de organisatie vanwege een financiële crisis rond de begroting en zich afvraagt of de Bestuurder in staat is om volgend schooljaar zonder de interim-bestuurder verder te gaan. In een voortgangsgesprek op 28 februari 2024 heeft de RvT aan de Bestuurder verteld dat bij de RvT nog steeds zorgen leven over haar handelen. Op 12 maart 2024 kreeg de RvT een melding van een directeur dat zij het vertrouwen in de Bestuurder had opgezegd. Op 13 maart 2024 heeft de RvT de Bestuurder geïnformeerd over het voornemen om haar als bestuurder te ontslaan. In de RvT-vergadering van 29 maart 2024 heeft de RvT (unaniem) besloten tot het ontslag van de Bestuurder als bestuurder.

De Bestuurder vordert vernietiging van het rechtspersonenrechtelijke ontslagbesluit wegens strijd met de redelijkheid en billijkheid. Voor het geval het ontslagbesluit niet wordt vernietigd, vordert zij een gefixeerde schadevergoeding.

Oordeel

Geen vernietiging ontslagbesluit

De rechtbank oordeelt als volgt. De eerste vraag die beantwoord moet worden is of het ontslagbesluit moet worden vernietigd wegens strijd met de redelijkheid en billijkheid in de zin van artikel 2:8 BW. Voorop staat dat de Bestuurder als bestuurder een dubbele rechtspositie had. Voor haar rechtspositie als bestuurder gelden de regels van het rechtspersonenrecht, voor haar rechtspositie als de Bestuurder de regels van het arbeidsrecht. Tussen partijen is niet in geschil dat het ontslagbesluit aan de wettelijke en statutaire bepalingen voldoet. Ook is er geen sprake van een situatie waarin de RvT in redelijkheid niet tot het ontslagbesluit heeft kunnen komen. Voor zover het standpunt van de Bestuurder erop neerkomt dat een beroep op artikel 2:8 BW gerechtvaardigd is omdat een (voldragen) arbeidsrechtelijke ontslaggrond ontbreekt, houdt dat geen stand. Het beweerdelijk ontbreken van een arbeidsrechtelijke ontslaggrond kan niet leiden tot vernietiging van het rechtspersonenrechtelijk ontslagbesluit. Het beroep van de Bestuurder op artikel 2:8 BW faalt.

(Gematigde) gefixeerde schadevergoeding

De subsidiair gevorderde gefixeerde schadevergoeding komt wel voor toewijzing in aanmerking. Vaststaat immers dat tussen partijen geen tussentijds opzegbeding is overeengekomen, als gevolg waarvan de arbeidsovereenkomst voortijdig (en dus onregelmatig) is opgezegd. Daardoor bestaat recht op een gefixeerde schadevergoeding gelijk aan het in geld vastgestelde loon over de resterende duur van de arbeidsovereenkomst. In geval van de Bestuurder komt dit neer op 26 maandsalarissen, oftewel € 229.947,12. De rechtbank is evenwel van oordeel dat het in de gegeven omstandigheden billijk is om de gefixeerde schadevergoeding te matigen tot € 100.000. Daarvoor zijn de volgende feiten en omstandigheden (in onderlinge samenhang) redengevend: (1) De ontstane situatie is niet volledig of in ernstige mate aan slechts een van beide partijen te wijten. (2) Verder is meegewogen dat tussen partijen niet is onderhandeld over het (al dan) niet opnemen van een tussentijds opzegbeding, zodat geen sprake is van een situatie waarin via matiging wordt afgeweken van een bewust door partijen gemaakte afspraak. (3) Alhoewel de gefixeerde schadevergoeding van de Bestuurder niet door de WNT wordt gemaximeerd, neemt dit niet weg dat de vergoeding zal moeten worden bekostigd uit schaarse publieke gelden, terwijl de Stichting ook met andere financiële tegenvallers te kampen heeft. (4) De Bestuurder werkt sinds eind maart 2024 niet. De Bestuurder moet gelet op haar ruime werkervaring en de grote personeelstekorten in het onderwijs in staat worden geacht om op korte termijn weer andere inkomsten te verwerven.

Redactie, maart 2025

Instantie: Rechtbank Noord-Holland

Datum uitspraak: 19-02-2025

ECLI: ECLI:NL:RBNHO:2025:1858

Zaaknummer: 353544

Rechters: M.A.J. Berkers

Advocaten: R.E. Verkerke en E. Doornbos

Wetsartikelen: 2:8 BW, 2:15 BW, 7:667 BW en 7:677 BW

RECHTSPRAAK

Bevoegde rechter

Een werknemer is (tot ‘director’ en daarmee) tot statutair bestuurder benoemd en heeft als zodanig werkzaamheden verricht. De kantonrechter is daarom gegeven artikel 2:241 BW niet de bevoegde rechter in het onderhavige geschil van arbeidsrechtelijke aard en verwijst de zaak naar de rechtbank.

Feiten

Verzoeker (‘de Bestuurder’) is sinds 3 april 2023 in dienst bij verweerder (‘de Vennootschap’). De functie van de Bestuurder is in de arbeidsovereenkomst als volgt omschreven: ‘The Employee will be employed as Group Commercial Director Industrial Straw or such other role as the Employer considers appropriate.’ Op 25 april 2024 heeft de Bestuurder de arbeidsovereenkomst opgezegd met ingang van 26 juli 2024. Op 30 juli 2024 heeft de aandeelhoudersvergadering besloten ‘to dismiss [Bestuurder] as statutory director of the Company (...) and to terminate the employment contract (...)’. De Bestuurder verzoekt o.a. betaling van een billijke vergoeding, de transitievergoeding en betaling van achterstallige bonus.

Oordeel

De kantonrechter ziet zich allereerst voor de vraag gesteld of zij de bevoegde rechter is. Hoewel het hier gaat om een geschil van arbeidsrechtelijke aard, die in het algemeen tot de bevoegdheid van de kantonrechter behoort, bepaalt artikel 2:241 BW dat niet de kantonrechter maar de rechtbank kennis neemt van (ontbindings)procedures tussen een vennootschap en een (gewezen) bestuurder. Van belang is dus om eerst te beoordelen of hier al dan niet sprake is van een geschil tussen een vennootschap en haar bestuurder, zodat over de bevoegdheid kan worden beslist. De Bestuurder stelt dat er geen benoemingsbesluit is voor zijn benoeming tot ‘director’. De kantonrechter oordeelt dat de wijze waarop (de leden van) een AVA besluit(en) tot het benoemen van de bestuurder niet is gebonden aan specifieke vormvoorschriften. Vast moet staan dat het bevoegde orgaan het besluit genomen heeft. In dit

geval is duidelijk dat de moederonderneming in de hoedanigheid van AVA van de Vennootschap heeft besloten tot (bekrachtiging van) de benoeming van de Bestuurder. De Bestuurder heeft als bestuurder zijn actieve medewerking verleend aan de daadwerkelijke inschrijving van deze wijziging in de registers van de KvK. Ook heeft hij feitelijk werkzaamheden verricht die behoren tot de bestuurdersverantwoordelijkheid. De voorlopige conclusie is dat de Bestuurder daadwerkelijk (tot 'director' en daarmee) tot statutair bestuurder is benoemd en als zodanig werkzaamheden heeft verricht. De kantonrechter is dus niet de bevoegde rechter. Om proceseconomische redenen hebben partijen ter zitting een forumkeuze gedaan voor de (civiele kamer van) de rechtbank Gelderland en verzocht de zaak feitelijk door dezelfde persoon van de rechter te laten beoordelen.

Redactie, maart 2025

Instantie: Rechtbank Gelderland

Datum uitspraak: 18-12-2024

ECLI: ECLI:NL:RBGEL:2024:9667

Zaaknummer: 11325743

Rechters: M. Engelbert-Clarenbeek

Advocaten: M.C. de Jong en S.A.M. van Steekelenburg

Wetsartikelen: 2:241 BW